

Kista Open Academy – Projektgrupp 3, Kursutveckling

Delrapport

---

1 Inledning och sammanfattning

2 Kursutbud och basorganisation – pedagogisk infrastruktur

3 Behovsstyrt utbud

4 Kursutvecklingsområden inom Open Academy

4.1 Flexibla studier inom ramen för vuxenutbildningen

4.2 Infrastruktur för språkstöd

4.3 Introduktionsutbildning i studieteknik

4.4 Administrativt stöd

4.5 Högskolekurser på distans

4.6 Uppbyggnad av ett utbildningsnätverk – företag, myndigheter mfl

4.7 KY-utbildningar med speciella inriktningar

4.8 Collegeutbildningar i samverkan med högskolan

4.9 Anpassade PU

4.10 Starta-eget utbildning med språksupport

4.11 Fortbildning för projektets medarbetare

5 Nya utvecklingsområden

6 Skiss till verksamhetsplan för 2004

KURSUTVECKLING – PRJGRP 3**1 Inledning och sammanfattning**

Kursutvecklingsgruppen har under en stor del av året verkat tillsammans med Lärcentragruppen, varför en hänvisning till denna grupps rapport måste göras för en fullständig bild av arbetet som utförs. En del av arbetet med kursutveckling har till följd av detta inte kommit så långt medan andra delar vävts tillsammans med lärcentra och utvecklats där.

Innan sammansmältningen skedde definierade Kursutvecklingsgruppen fem huvudområden som viktiga att beskriva och utveckla i det fortsatta arbetet. Två av dessa flyttade över till Lärcentragruppen och de tre kvarvarande är (1) Pedagogisk infrastruktur, (2) Kursutbud och (3) Prövningar. Dessa områden har sedan sammanfattats under två rubriker 1. Kursutbud och basorganisation – pedagogisk infrastruktur och 2 Behovsstyrt utbud

Huvudområdena finns därefter beskrivna i elva punkter i en rapport (20020426 ver 1.6). I den här föreliggande texten utgår rapporteringen från denna tidigare rapport.

Sammanfattningsvis visar rapporten att en hel del olika utvecklingspunkter kommit igång, tex ett par högskolor erbjuder kurser på distans, kontakt med NITUS och CFL, flexibla, öppna studier har delvis kommit igång (Västerort), Lärcentra finns i de tre medverkande områdena, att flera punkter är på gång såsom tex collegeutbildningar och att en del återstår att arbeta med

Begrepp bör definieras, vad menar projektet med pedagogisk standard, flexibilitet mm

2 Kursutbud och basorganisation – pedagogisk infrastruktur

Projektet Open academys övergripande målsättning är att förverkliga den öppna högskolan i Sverige, det livslånga lärandet i storstad och glesbygd, folkbildningens och vuxenutbildningens samverkan med högskolan och grundskolans kontakt med högskolan. För kursutvecklingsgruppen innebär detta framför allt att skapa, upprätthålla och kreativt och ömsesidigt nyttja kontakter med lärosäten över landet och internationellt.

En del av arbetet innebär att underlätta för studerande eller blivande studerande att söka, antas till och genomföra kurser som redan finns men också att i samverkan med lärosäten skapa flexibla utbildningar med sömlösa nivåer.

Utbud av kurser från grundläggande nivå till högskoleutbildning skall användas och öppnas både mellan de olika nivåerna och inom varje kurs/utbildning så att dessa kan genomföras så oberoende som möjligt. Detta innebär bla att de olika Lärcentra kommer att fungera som märklarorganisation för utbildning, vilket naturligt leder till att utveckla samarbeten med Centrum för flexibelt lärande, Nätuniversitetet, NITUS och högskolorna samt till uppbyggnad av anpassade collegeutbildningar i samverkan med universitet och högskolor, utvecklande av KY-utbildningar, skapande av möjligheter till högskolekurser på plats i kommunerna mm.

Under året har KOA varit aktivt i Stockholms stads infrastrukturprojekt genom aktivt deltagande i utvecklingsgruppen vuxenpedagogik. Statens infrastruktursatsning har också använts och avsatt spår i respektive kommuns sätt att arbeta med och resultat av dessa frågor.

KURSUTVECKLING – PRJGRP 3

En pedagogisk infrastruktur som underlättar studierna för deltagarna oavsett kursval bör byggas i varje område.

3 Behovsstyrt utbud

Projektet förutsätter att det till varje Lärcenter finns knutet vägledare och pedagoger (lärare). Vägledare som kan informera, vägleda, initiera validering, hjälpa till vid studieplanering, ta reda på behov och önskemål av utbildning och fungera som mentorer och inspiratörer för de studerande (blivande). Och pedagoger (lärare) som kan handleda i kärnämnen och i högre studier. Lärcentret som mötesplats skapar förutsättningar för utbyggd kommunikation mellan kursdeltagare och kursleverantörer, speciellt där denna är otillräcklig. Den pedagogiska standarden på utbildningar och lärcenter bör tas fram i projektet (kursutvecklingsgruppen?).

4 Kursutvecklingsområden inom Open Academy**4.1 Flexibla studier inom ramen för vuxenutbildningen**

Samarbetande vuxenutbildningar är Järfälla och Sollentuna kommun, Kista stadsdel med Lärcentra (Kista arbets- och studiecenter och Kista lärmiljö) och Västerorts vuxengymnasium. Lärcentra finns i Järfälla, Sollentuna och Kista. Uppbyggnad pågår av Lärcentra och tanken är att de ska fungera som respektive områdes mäklarorganisation, mötesplats och motor för tillväxt.

Ambitionen för Sollentuna är att kunna ge den service som krävs av ett lärcentrum under år 2004. Kunskapsparken i Sollentuna flyttade i december till andra lokaler som är ändamålsmässiga för att utveckla ett lärcentrum. Syftet är att lärcentrum skall fungera som ett pedagogiskt centrum för både anordnare och studerande.

Nivåtest/validering genomförs på samtliga tre involverade Lärcentrum.

Ett samarbete har etablerats med CFL. CFL har genomfört seminarier om hur lärresurser och CFL:s kursnav kan nyttjas av offentlig utbildningsverksamhet.

CFL erbjuder fortbildning för lärare inom KOA:s nätverk vilket innebär att delta i en utbildning kring hur man skriver kursmanus för lärresurser som kan läggas ut på internet. Motprestationen för att delta är att deltagarna gör ett manus som sedan producenter på CFL gör och lägger ut i kursnavet. Villkoret är att denna lärresurs får användas av alla som har tillgång till kursnavet.

Studiebesök på olika lärcentrum har genomförts samt planering och delaktighet i utbildningsmässorna i oktober 2002 samt i september 2003.

Vid en del av lärcentren har man börjat erbjuda flexibla, öppna studiemöjligheter utan krav på närvaro, bestämda start- eller slutdatum osv i vissa kärnämnen. Under våren planeras ett seminarium kring denna flexibla form av studier i syfte att utbyta erfarenheter.

4.2 Infrastruktur för språkstöd

Kontakter med företag som levererar olika former av språkverktyg, bla flerspråkiga ordlistor, kommunikativt system för expertstöd och rådgivning på det egna språket, har tagits.

KURSUTVECKLING – PRJGRP 3**Planerad Pilotkurs**

En basutbildning på grundläggande nivå riktad till vuxna som inte har nått upp till betygsnivå i den ”gamla” kursplanen för sfi kommer att erbjudas. Denna grupp av studerande har tidigare delvis stått utanför reguljär utbildning eftersom de inte klarat sfi.

Basutbildningen innehåller kärnämnen på grundläggande nivå där deltagarna läser en eller flera kurser beroende på sina förutsättningar. Datoranvändning kommer att vara ett stort inslag i undervisningen. Behovet av utbildning är stort. Från Kista har Sollentuna ca 60 sökande.

4.3 Introduktionsutbildning i studieteknik

Denna planering har ej kunnat genomföras.

4.4 Administrativt stöd

En modell för administrativt stöd för Lärcentra är på gång att utvecklas. En kvalitetsstyrningsfunktion inrättas för att minska avhopp i befintliga utbildningar m h a systemet. I utbildningar som har många avbrott går KOA in och kräver förändringar.

Denna uppgift bör fördelas mellan Lärcentra- och kursutvecklingsgruppen inför 2004.

4.5 Högskolekurser på distans

Samtliga parter som har möjlighet att leverera högskolekurser på distans ska göra detta var avsikten inom projektet, men detta har inte kommit igång ännu.

Samarbete med lärcentragruppen

Kursutvecklingsgruppen hade som delmål att tillsammans med lärcentragruppen skapa ett första kursutbud inom NITUS. Kista och Järfälla blev medlemmar i föreningen NITUS i november 2002. Sollentuna kommun ansökte och blev medlem i maj 2003. Inledningsvis samarbetade Sollentuna med Järfälla och Kista genom deras respektive lärcentrum.

Tillsammans med lärcentergruppen har kursutbud planerats och distribuerats.

Samarbetet för leverans av kurser har kommit igång med två högskolor, dels Högskolan i Gävle och dels Åbo akademi.

Åbo akademi är öppen för alla, inga krav på behörighet eller grundutbildning ställs. Studerande inom KOA's områden har via akademien ett fyrtiotal ämnen att välja mellan.

Arbetet fortsätter med att utöka samarbetet med fler högskolor och universitet samt att försöka finna enklare vägar in i högskolestudier enligt högskoleförordningen 7:4 p 3 och 4.

4.6 Uppbyggnad av ett utbildningsnätverk – företag, myndigheter mfl

I samarbete med AF var avsikten att KOA skulle organisera utbildning där AF är huvudman. Kista Matching skulle fungera som typmodell. Detta har ännu ej kommit igång.

Näringslivskontakter hösten 2002

Näringslivets utveckling och konkurrenskraft är beroende av tillgången till kunskap och kompetens. För att kartlägga behovet av kompetensutveckling har sammanlagt ett femtiotal företag intervjuats i Sollentuna.

I undersökningen framkom det att företagarna, speciellt de medelstora och stora, har egna interna utbildningar som ofta är branschspecifika och/eller leverantörsutbildningar. De utbildningsområden som företagarna ser behov av är inom data, ekonomi, språk, ledarskap och tek-

KURSUTVECKLING – PRJGRP 3

nik. När det gäller utformningen av utbildningen vill de flesta av företagen att utbildning ska ske under arbetstid och vara lärar- eller handledd.

Närhetsprincipen betonas och företagen tycker att det är bra om utbildningen finns antingen i den egna kommunen eller i grannkommunen. En del företag har lokaler som gärna får användas för utbildning.

Flera av de tillverkande företagen inom verkstadsindustrin efterlyser inte bara gymnasiala utbildningar utan även någon form av lärlingssystem. Det finns en oro bland småföretagarna om att deras verksamheter inte kommer att leva vidare p g a bristen på specialkompetens. I och med detta finns det ett stort intresse att samarbeta med kommunen kring lärlingsutbildning.

Ett samarbete har på börjats kring SME-utbildningen Vincent - chefsutveckling för småföretagare. Utbildningen bygger på 10 träffar som däremellan stöds med studier via nätet.

I det internationella samarbetet (I TCA Virtual Learning Sauna;s DP:n, Learning Environments, End user requirements och Learning ambassadors) har en kommunikationsmiljö, cAme, prövats. Det är ett konferensverktyg för virtuella möten på både beslutsnivå och för lärprocesser. Användning och utvärdering pågår.

4.7 KY-utbildningar med speciella inriktningar

Ett par förslag på nya KY-utbildningar finns i projektet. Dessa har dock ännu inte lett till något resultat.

Ett förslag på utbildning inom datakommunikation i samverkan med KTH och CISCO finns. Ett annat är en utbildning med utökad LIA för Equals grupper (2/3 -dels LIA) där en ansökan skall vara utformad. Kontakt direkt med verket för KY.

4.8 Colleagueutbildningar i samverkan med högskolor

Colleagueutbildning i samarbete med bla Södertörns högskola och Jönköpings högskola utreds.

Tillsammans med Västerorts vux och Kungliga musikhögskolan (KMH) har ett förslag till utbildning tagits fram. Detta är ännu inte helt klart men Stockholms stad är positiv till upplägg och Västerort Vux som är involverad i planeringen av den kommunala delen av utbildningen. Utbildningens vision är att skapa möjligheter för målgrupperna i KOA;s region att inspireras att påbörja högskoleutbildning samtidigt som den ska ge möjlighet för högskolor utanför Stockholm att i samverkan med KMH nå studerande i storstads-regioner.

Sfi och sjuksköterskeutbildningen

På planeringsstadiet är också en utbildningsmodell som tar tillvara individens kompetens redan i SFI och kombinera dessa studier med gymnasium och/eller högskolestudier. Målet är att få en effektiv och yrkesinriktad verksamhet så tidigt som möjligt i en invandrars väg till svenskt arbetslivet. Utbildningen skall ske i samarbete med en högskola, Röda korsets sjuksköterskeskola, som skulle kunna erbjuda utbildning redan under kursdeltagarens sfi verksamhet. Idag bedrivs en liknande verksamhet mot Lan, de deltagarna har dock avslutat sfi och läser sas svenska. Intresse finns dock av att titta närmare på ett upplägg då man påbörjar en kompletterande sjuksköterskeutbildning redan på SFI, eventuellt i samarbete med Stockholmsprojektet som är involverad i Lans projekt för sjuksköterskor.

Ett tänkbart kursupplägg:

KURSUTVECKLING – PRJGRP 3

Målgrupp är invandrade personer som har sjuksköterskekompetens från sitt hemland vilket kan valideras av Socialstyrelsen påbörjar den kompletterande utbildningen.

Därefter ges yrkesinriktad SFI liknande Lernia Malmömodell samt kompletterande utbildning från Omvårdnadsprogrammet alternativt kärnämnen. Validering bör ske genom utbildningsanordnare. Successiv inskolning på högskolan där valda kurser kan påbörjas parallellt med slutförande av SFI. Utbildning sker flexibelt på heltid och bör innehålla stora delar praktik

4.9 Anpassade PU

Till följd av att riksrekryterande platser på PU tas bort från utgången av 2004 och att många PU görs om till KY har denna punkt utgått.

4.10 Starta-eget utbildning med språksupport

Inom detta område har inte något utvecklingsarbete gjorts.

4.11 Fortbildning för projektets medarbetare

Ett fortbildningsprogram i samverkan med de i projektet ingående parterna var tänkt att tas fram. Detta har dock ej kommit igång och det är tveksamt om punkten skall behållas.

5 Nya utvecklingsområden

En del av de ovan beskrivna utvecklingspunkterna bör utgå eller omfördelas mellan de olika utvecklingsområdena. De områden som bör läggas till alternativt fördelas mellan grupperna är

- Validering, både teoretisk av gymnasieämnen, kan göras av utbildningsanordnarna vid lärcentra eller hos respektive anordnare, teoretiskt av högskola (Uppsala u´s modell) och praktiskt genom företagskontakter.
- Mäklarrollen, som bör utvecklas, för invånarna, för företag som behöver fortbilda personalen, för kommunpersonal m fl. Mäkla mellan olika utbildningsföretag, lärosäten, organisationer

6 Skiss till verksamhetsplan för 2004

För varje delmoment skall finnas en ansvarig person.

Rutiner för samverkan med lärcentrargruppen måste utformas.

Kortsiktigt under året:

- 1 Fortsatt utveckling av det som påbörjats (se ovan).
- 2 Fortsatt utveckling av OA´s Lärcentrum, med ambitionen att bli respektive områdes pedagogiska mötesplats, mäklare och motor för tillväxt. Lärcentret bör därvid
  - ge möjlighet till öppna, flexibla studier i svenska, engelska, matematik och samhällskunskap oberoende av tid och rum på grund- och gymnasienivå.
  - ge möjlighet till handledning vid andra studier på olika nivåer
  - ge möjligheter till testning, prövning och validering
  - vara ansvarig för upphandling
- 3 Arbeta för fler och engagerade kontakter med lärosäten över hela landet.
- 4 Skapa fungerande allmänna (tekniskt och humanistiskt-teoretiskt) collegeutbildningar för i projektet ingående områden.
- 5 Ansöka om KY-utbildningar – omvandling av PU
  - 3 maj ansökan för omvandling av PU
- 6 Högskolekurser i kommunerna på Lärcentra

KURSUTVECKLING – PRJGRP 3

- distansstudier

- på plats

7 Skapa kontakter med organisationer som samverkar med lärosäten både nationellt och internationellt (Norden – Åbo och Mitt i Norden)

8 Seminarium kring kursutveckling, i syfte att utbyta erfarenheter, i samverkan med lärcen-
tragruppen under våren.

9 Högskolekurser för företag, använda och skapa företagsnätverket i samverkan med lärcen-
tragruppen.

10 Ta fram Kvalitetssäkringssystem av utbildningsanordnarnas utbildningar

Kvalitetssäkring av framtaget material

Kvalitetssäkring av pedagogisk infrastruktur vid Lärcentra.

11 Planering för långsiktigt, dvs om och hur projektet fortlever efter 2004.